

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Éves	200 K
Évi	120 K
Havonta	60 K
Egy hónap	30 K

Egyes szám ára 10 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felolós szerkesztő: Dr. MARA JENŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Obihyeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 2.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASAR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL

Veliki Beckserek, 1920.

XLIX. évfolyam, 83. szám.

Kedd, április 13.

A Clarté-csoport

francia lapok nyomán a világsajtóban gyakran szerepel mostanában. Mi az a Clarté csoport? Henri Barbusse utolsó regényének a címe: Clarté (Világosság). Ennek a regényének az alap gondolata az a hit, hogy az emberiség valamikor egy nagy világgöztársaság örök békéjében fog testvériesülni. Ennek a regénynek a megjelenése után alakították meg Henri Barbusse körül Clarté-csoport címmel az első szövetséget azok a francia írók, akik úgy gondolkoznak az emberiség jövő fejlődéséről, mint Barbusse, a Clarté szerzője. Franciaországban megalakult legújabbán a Clarté csoporttal szemben egy új szövetség is, a Parti de L'Intelligence (az intellektüelek pártja), amely elméleti téren éles vitát folytat a Clarté-csoporttal.

A két szövetség ellentétét röviden így jellemezhetjük: a Clarté a jövő fejlődésből meríti érveit, a Parti de L'Intelligence a multa hivatkozik: az előbbi nemzetközi irányu, az utóbbi nacionalista alapon áll. Romain Rolland, Georges Duhamel és Barbusse egy közös felhívásban így jelölik meg a szövetség célját:

— Meg akarjuk alapítani a szellemi internacionalét, amely nincs ellentétben az egészséges hazaszeretettel, amely azonban megteremti és megóvja azt az atmoszférát, amelyre szükség van az igazság kutatásához. Bármilyen legyen is egyébként a politikai meggyőződésünk, első célunk: a szellemi internacionalizmus. Arra törekszünk, hogy a világ minden szabad gondolatát közös munkára egyesítsük. Testvéreink, értsünk egyet a világ káoszában.

A Parti de L'Intelligence programját Henri Ghéon fejtette ki. Az új pártalakítás célja Franciaország megmentése. Franciaországnak élni és virulni kell, de Franciaország tönkremegy, ha oly kísérletezésekbe ugrik bele, amelyek ellentétben vannak a francia faj génuszaival. Ez a párt tehát elsősorban francia kulturpolitikát akar csinálni és nem óhajt együtt dolgozni a világ összes felvilágosult kulturarcosával.

***

Frankfurt megszállása véget ér, ha a németek kiűritik a semleges zónát.

Degoutte tábornok kiáltványa.

Páris. Degoutte tábornok, a Rajna jobbpártját megszálló sereg parancsnoka a most megszállott német városok lakosságához a következő kiáltványt intézte:

— A német kormány a katonai párt nyomásának engedve, hirtelen offenzívát kezdett a Ruhr-vidék munkáslakossága ellen. Ezzel a német kormány a versaillesi békeszerződés egyik legfontosabb és legünnepelesebb feltételét sértette meg. A francia kormány minden erejével azon volt, hogy a német kormányt ettől a katonai akciótól eltérítse, amelyet egy kevés okossággal el lehetett volna kerülni.

A Reichswehr-es csapatok mindazonáltal megszállták a Ruhr völgyét és a francia köztársaság kormánya kénytelen garanciákat szerezni arra, hogy a német kormányt az aláírt békeszerződés megtartására szorítsa. A francia csapatok parancsot kaptak Frankfurt, Homburg, Hanau, Darmstadt és Dieburg városok megszállására. Ennek a megszállásnak céljából kitűnik, hogy semmiféle ellenes akciót nem jelent a vidék munkáslakossága ellen, mert a megszállás kizárólag a békeszerződés végrehajtását akarja biztosítani és azonnal véget fog érni, mielőtt a Reichswehr-es csapatok kiűritik a semleges zónát.

Páris. Párisi lapok azt írják, hogy Németország a semleges zónába igen nagy haderőt küldött, amire semmiképp sem volt felhatalmazva. Egyedül például az a hadosztály, amelyet Münster környékén összpontosítottak és onnan Essen ellen irányítottak, tizennégy gyalogzászlóalj, négy lovasszázadot és tizenhárom úteget, összesen több mint huszezer embert számlál.

Beleszámítva tehát azokat az erőket, amelyek már eddig behatoltak a semleges zónába, továbbá azt a harmincezer főnyi erőt, amelyet Németország az 1919 augusztus 19-iki jegyzék értelmében a rendőri szolgálat ellátására a semleges zónában fentartott, összesen közel százezer sorkatonát tartózkodik a Rajna jobbpártján, azon a vidéken, amelybe a versaillesi béke-

szerződés szerzőinek célzata szerint német hadseregnek sohasem lett volna szabad behatolni. Németország tehát Franciaország ismételt figyelmeztetéseire ellenére megsértette a békeszerződés lényeges határozmányait.

Ez a helyzet annál türethetlenebb Franciaországra nézve, mert a francia kormány értesülése szerint a Ruhr-vidék megszállása egyik lényeges programpontja volt a Kapp-Lüttwitz-féle államcsíny szerzőinek. A Ruhr-vidékre küldött német erők nagysága egyáltalán nem áll arányban azzal a föladattal, hogy az ott garázdálkodó kisszámú bandákat megfékezzék. A százezer főnyi hadsereggel szemben alig tízezer spartakista áll, akik alig vannak fölvegyverkezve és az első támadásra megfutamodnak. Ilyen körülmények között a francia kormánynak föltétlenül meg kellett tennie a saját biztonsága érdekében a szüksé es óvintézkedéseket. A francia megszállás abban a pillanatban megszűnik, mielőtt a védősereg csapatai kiűritették a semleges zónát.

A legfelsőbb tanács pénteken befejezi tanácskozásait.

Londonból jelentik: A legfelsőbb tanács politikai bizottsága a múlt héten egymástán három ülést tartott megpedig szerdán, csütörtökön és pénteken, hogy befejezhesse a Törökországgal kötendő békeszerződés póthatározmányainak megvizsgálását. A pénteki üléssel a londoni értekezlet be is fejeződött. Scialoja olasz külügyminiszter, aki már több ízben halasztotta el hazautazását, a hét végén kelutrá Rómába. Lloyd George, aki jelenleg vidéken időzik, visszatérése után csak néhány napot tölt Londonban, mielőtt a kontinensre utaznék.

A Skupstina ülései. A képviselőház üléseit eddig a konak régi szárnyában tartotta. Minthogy a király határozott kívánsága, hogy az udvar régi helyére kerüljön, a képviselőházat kilakoltatják és a 7. számú ezred kaszárnyájában fogják elhelyezni. A konak régi szárnyát a király az új épületszárnyat pedig Sándor régens foglalja el.

LEGUJABB

* * *

A veliki becskereki jugoszláv sajtóiroda déli jelentései.

Páris. Millerand, a békekonferencia elnöke e hó 8-ikán átvette a német kormány jegyzékét, amelyben a német városok megszállása miatt tiltakoznak. A jegyzék erősen kifogásolja a franciák megszállási jogát és vádolja a francia kormányt, hogy német városokat francia csapatok által okkupált és megszegte ezáltal a békekötést. Többek között kijelenti a német kormány, hogy a francia csapatok fegyveres beavatkozása súlyos gazdasági és politikai következményekkel fog járni.

Beograd. (J. S. I.) A külügyminiszter elvben megengedi, hogy Lengyelország Beograd és Zagreb székhellyel főkonzulátust, Laibachban pedig alkonzulátust állíthasson föl.

Páris. Biztos forrásból jelentik, hogy Mainzban összeütközésre került a sor. A francia csapatok energikus intervenciójára a rend újra helyre állott. Német részről vett információk szerint német részen hat halott és harmincöt sebesült van.

Páris. Frankfurtból megerősítik a hírt, hogy a lakosság békésen viselkedett a francia csapatok bevonulása alatt. Később, állítólag berlini agitátorok munkája folytán inzultáltak a francia tisztet. A rendet a marokkói vadász ezred állította helyre.

Lyon. A „Petit Parisien“ Rómából jelenti, hogy az olasz minisztertanács hét-főn foglalkozott a nemzetközi helyzettel, különösen a rajnai eseményekkel. Ezeket az incidenseket a San Remóban ülésező konferencia fogja tárgyalni. Ami az olasz kormányt illeti, meg fogja tartani a barátságos viszonyt Franciaországgal és szükség esetén diplomáciailag segítségére lesz.

Hadinyereségadó. A „Politika“ írja: A hadinyereségadóról szóló törvényjavaslatot Sándor régens aláírta és ez u k a z formájában már a napokban meg is jelent. E rendelet szerint megadóztatnak mindazon nagyobb jövedelmek, melyek létrejöttüket a háborus konjunktúrának köszönhetik. Háborus éveknél számitanak 1914—1919 ig bezárólag. A megadóztatás a következő: Részvénytársaságoknál: a befektetett tőke 5%-át tul nem haladó nyereségnek 50% a. Ha az 5% hasznot túlhaladja, de 15%-ot nem ér el, ugy a nyereségnek 60%-a esik nyereségadóul. Ha a haszon 15 és 30% között mozog, a nyereségadó 70%. Harminc százalékon felül 80% az adó.

Magán és egyéb jogi személyek megadóztatása a következő: Ha a fel háborus jövedelme nem haladja fölül a békebeli jövedelmet tizezer dinárral, ugy a hadinyereségadó 30%. Ha tizezer dinárt felülhalad, de huszezetet el nem éri, ugy 35%, 20 és 30 ezer dinár évi plusz jövedelem után 40%. Ebben az irányban fokozódik a hadinyereségadó 90%-ig. Mindenkinél irásban kell hadinyereségadóvallomását beadni.

Ez a rendelet Szerbiára és Montenegróra vonatkozik, a királyság egyéb tartományaiban az eddigi törvényes intézkedések tartótnak fenn a hadinyereségadóra nézve azzal a változtatással, hogy az adótelek az új rendelet szerint módosulnak. A már eddig befizetett hadinyereségadó utólagos beszámítás alá esik. A végrehajtási utasítást a pénzügyminiszter egyidejűleg kiadta.

Mint a „Politika“ megjegyzi, a rendelet ukázal való életbeléptetését a rendkívüli körülmények teszik indokolttá.

A Renaissance tegnapi mesedélőttjén megint százakra menő felnőt és gyereksereg hallgatta a meséket és a vasutas zenekar zenszámaait. A Renaissance részéről Funk Paula mesélte el igen szépen az „Aranykalász“ c. népmesét, Engel Margit pedig a nála már megszokott művészettel interpretálta Pósa egyik gyermekversét.

Uj Oroszország számokban. Konokovszki lengyel mérnök, aki nemrégiben tért vissza Moszkvából, érdekes adatokat mond el Szovjet-Oroszország helyzetéről. Eszerint az állam háztartása a legutóbbi két év alatt így alakult: 1918 első felében volt a bevétel kétezer millió rubel, a kiadás tizenhét-ezer millió; a második felében volt a bevétel 12 ezer millió rubel, a kiadás 29 ezer millió. 1919 első felében volt a bevétel 20 ezer millió rubel, a kiadás 80 ezer millió; a második felében volt a bevétel 28 ezer millió rubel, a kiadás pedig 150 ezer millió. A munkások bére 4359 percenttel emelkedett, de az élelmi cikkek ára tizszerte nagyobb mértékben emelkedett. A gyáripar rémes helyzetben van. Működő gép nagy ritkaság. 1916-ban a mozdonyok átlag 91 versztet tettek meg egy nap, 1917-ben 72 versztet, 1918-ban 50 versztet, 1919-ben még jobban csökkent ez a szám. 1918-ban a vasuti alkalmazottak 75 százaléka volt beteg és ezek 60 százaléka meghalt. 1918 tele és 1919 tele között tizezer vasutast ragadott el a tifusz. Konokovszki tagadja, hogy Oroszországban bármilyen használható vagy feldolgozható nyersanyagot lehetne most találni.

Repülőgép szállt le egy berlini utcára. Az egész háboru alatt, amikor pedig keresztül-kasul kóvályogtak a városok fölött a repülőgépek, nem történt olyan esemény, mint amilyen a mult hét egyik napján megriasztotta a berlini Belle-Alliance-Strasse lakóit és járókelőit. Egy katonai repülőgép, amely előbb nyugodtan keringett a házak fölött, szállt le hirtelen az utca közepére. Valami baja esett a gépnek és a bennülő két katonatiszt kénytelen volt leszállani a nyílt utcán. Szerencsésen kikötöttek az aszfalton és a gépnek nem történt semmi baja.

Egy különbejáratu butorozoit szoba kerestek. Cimek a kiadóhivatalban kéretnek leadatni.

* * *

HIREK.

A népkönyvtár megnyitása. Vasárnap, f. hó 11-ikén délelőtt 11 órakor volt a veliki becskereki nyilvános népkönyvtár ünnepélyes megnyitása. A megjelentek között ott láttuk dr. Gavrilá Emil főispán-kormánybiztost, Sztakity Zsárkó esperest, Jankovics Szilárd ny. megyei alispánt, Pelikán Lipót pénzügyigazgatót, dr. Vászits Endre megyei főügyészt, dr. Kovacevics Dusán, dr. Mátics Mihály orvosokat és a város társadalmának több számottevő tagját. Alekszics Bogolyub, a könyvtár és muzeum igazgatójának megnyitó szavai után Popovics György tanítóképezdei igazgató beszélt a népkönyvtárak nagy kulturális fontosságáról, előadta hogy a mai helyzetben a könyvtár állami támogatásra nem számíthat és ezért különösen számít a gazdagabb polgárok anyagi támogatására, egyben a könyvtár nevében köszönetet mond Bakality Márkónak, aki 5000 koronás adományával lehetővé tette, hogy a könyvtár mai formájában megnyíljon. A könyvtár gyarapítását is az intelligens közönségtől várják egyelőre, akik saját könyvtárukból könnyen adhatnak a közkönyvtár céljaira néhány kötetet. Utána Vajda Lajos gimnáziumi tanár magyar, majd Fischer Mór iskolaigazgató német nyelven ismertette az új intézményt, végezetül pedig Sztanojevics S. tanár a könyvtár belső berendezéséről és adminisztrációjáról beszélt.

A könyvtár nyitva van naponta d. e. 9—12-ig és délután 3—6 óráig.

Halálozas. Mint részvétellel értesülünk, Klein Dániel dr. április 11-én reggel életének 56. évében szívszélhűdésben váratlanul meghalt. Az elhunytban a becskereki orvosi kar egyik legszimpatikusabb tagját veszítette. Feleségén és négy gyermekén kívül kiterjedt rokonsága gyászolja.

A korona-bankjegyek becserélése. A százkoronás-bankjegyek dinárjegyekre való átcsere-lésének határideje tudvalevőleg április 15-én lejár. Mint most közlik velünk, ezt a határidőt nem hosszabbítják meg. Akinek birtokában még ilyen százkoronás jegy van, igyekezzék tehát április 15-ig becserélni dinárra. Az 50., 20 és 10 koronás bankjegyek átcsere-lése külön rendelet alapján fog történni, egyelőre tehát a forgalomban mindenkinek el kell még fogadnia ezeket az apró bankjegyeket.

Hangverseny. A beogradi női tanítóképezde növendékei városunkban nagyszabásu hangversenyt rendeznek holnap, április hó 13 án a városi színházban. A növendékek ma este érkeznek a pancsovai vonattal 36-an, három tanárnő és négy tanár kíséretében. Dr. Vászity Endréné, a Leányegyesület agilis elnöknője közbenjárására a rendezőket helybeli családoknál helyezik el mint vendégeket. A hangverseny iránt igen nagy az érdeklődés.

Esküvő. Ovszijenkov Miklós cipész, volt orosz hadifogoly, f. hó 12-én oltár elé vezette Popovits Ferenc leányát, Mariskát.

A gőzfürdő ügye. Megirtuk annak idején, hogy a városi tanács foglalkozott a gőzfürdő megnyitásának ügyével. A fürdő ugyanis az utóbbi időben állandóan zárva volt, mert al-bérlője az üzemhez szükséges fűtőanyagot nem tudta beszerezni. A fürdő felépítményének tulajdonosa: dr. Kovács Richárd amerikai polgár, akinek képviselőben Kovács Gedeon tárgyalta a várossal, hogy ez a közegészség-ügyileg fontos kérdés végre elintézését nyerjen. A városi tanácsnak sikerült is végre megállapodást létesítenie, melynek értelmében a fürdő minden tartozékával, felszereléseivel 120.000 korona vételárban a város tulajdonába megy. Minthogy azonban a saját kezelés sok terhet róna a városra, nem lesz a fürdő városi üzem, hanem nyilvános árlejtés útján bérbé fogja adni a tanács.

Terzity generálist kirabolták. Terzity tábornokot, a 2-ik hadtest parancsnokát, akit Becskereken is sokan ismernek, mert mint a bánáti hadtest parancsnoka itt tartózkodott városunkban, fegyveres rablók kirabolták. A „Politika“ írja, hogy a tábornokot egy hivatalos szemleutján, mikor autón Mostárból Nevesinjebe ment, Nevesinje előtt reggel tiz órakor felfegyverzett banditák megtámadták. Az uton keresztbe döntöttek egy nagy fatörzset és így elzárták az autója előtt az utat. A tábornokot és kíséretét teljesen kifosztották. Ellenállásra az utasok nem is gondolhattak, mert teljesen fegyvertelenül indultak utnak. A fosztogatók ezután a tábornokot és kíséretét bevitték az erdőbe, hol egy hegyszakadékban már egész tömeg embert tartottak a banditák őrizet alatt. A fegyveres fosztogatók ezután a tábornok autóján elmenekültek. A rablók ellen nagy katonai és csendőri apparátus nyomozott és hir szerint öt banditát el is fogtak. Remélik, hogy rövid időn belül az egész banda kézrekerül.

Zongorahangverseny. Május hó első napjaiban fog a becskereki közönségnek bemutatkozni Benicski Mária zongoraművésznő. Nem ismeretlen név a becskerekiek előtt. A művésznő atyját, aki a kirgárda zenekarának és az operának karmestere, nem régen láttuk dirigálni, mikor is kiváló művészi megértésről tett tanúságot. Maga Benicski Mária a berlini és wieni akadémián végzett és elsőrangú interpretáló hírében áll.

Betöréses lopás. Szombatról vasárnapra menő éjjelen ismeretlen tettesek betörték Thurn Ferenc cipész Brigadirá Risztitya (Aradáci) utcai műhelyébe, ahonnan 12 kg. talpbőrt, nyole pár kijavított cipőt és egy pár új cipőt elvittek.

Uszóknák veszélyeztetik a hajózást az Atlanti-océánon.

Tavaly decemberben Albert monakói fejedelem, aki jeles tudós és különösen mint az oceánográfia (az oceánkutató) művelője szerzett érdemeket, részletes jelentést terjesztett a francia tudományos akadémia elé arról, hogy a világháború során az Atlanti-océán európai partjain elhelyezett uszóknák merre sodródhatnak az oceánban és megjelölte azokat az utvonalaikat, amelyek a tengerjáró hajók szabadon vagy aránylag veszedelem nélkül közlekedhetnek Amerika és Európa között. Az utolsó tíz hónap megfigyelései mindenben igazolták a monakói fejedelem előterjesztését, aki a minap újabb érdekes adatokat bocsátott a párisi akadémia rendelkezésére.

A megfigyeléseket távirati uton az Azori-szigeteken lévő meteorológiai intézet igazgatójával, Chaves ezredessel, közlik úgy az európai, mint az amerikai meteorológiai és hidrográfiai állomások és a monakói fejedelem az így összegyűjtött adatokkal támogatta előterjesztését. A mai napig 33 uszóknát figyeltek meg az Atlanti-océán északi részének különböző pontjain. Ezek közül az aknák közül 26 a Golf-áramban sodródik tova és ezeknek a helyét pontosan bejegyezték és állandóan ellenőrzik a Golf-áramnak egy nagy térségében. Érdekes ezeknek az aknák sorsa. Legnagyobb részük még 1914 végén került bele az oceánba az európai vizeken s azóta a tengeráramlások sodrában óriási utakat járt be. A La Manche-csatornában keresztül lejutottak a Gascognei-öbölbe, majd a portugál partok mellett elhaladva érintették a Kanári-szigeteket és az Azori-szigeteket vizkörnyékét és elsodródott egészen az Antillákig, ahol a Golf-áram északra, illetve északkeletre forduló irányában fordultak az aknák is és megkezdtek kalandos vándorlásukat vissza az európai partok felé.

Négy év óta usznak tehát ezek az aknák az oceánban, állandóan veszéllyel fenyegetve a hajókat, mikor a hajók a Golf-áramot szelik keresztül. Ez a veszély nem szűnik meg mindaddig, amíg az aknák véletlenül tönkre nem mennek s amíg az Atlanti-océán északi részeiben nem sikerül tökéletesen kiirtani az aknamezőket, mert ezekről időnként még most is elszabadul egy-egy akna és elindul szembe az amerikai partokról visszasodródó aknák felé. A viharok egy-egy aknát ki is térítenek a Golf-áram sodrából s ezek az aknák elkövályognak Írország és Skócia partjainak felé, ahonnan átkerülnek Norvégia felé és innen fel az északi sarkterregerre, amelynek jéghegyei között összemorzsolódnak. Déli irányban a Sargassum-tengerbe és a Mexikói-öbölbe hajtja ezeket a szökevény-aknákat a vihar és az ár ereje.

Az Azori-szigeteken lévő megfigyelő állomás — mint már említettük — 26 uszóknát tart számon mostanában. Ezek az aknák ezidőszent az északi szélesség 30. és 50. foka és a keleti hosszúság 10. és 50. foka között kövályognak, Greenwichől számítva a fokokat. Ez a zóna a legveszedelmesebb tehát a hajókra nézve.

Egy jó házból való fiu
tanoncúl felvétetik.
Ipar- és keresk. bank fűszer-
és gyarmatáru osztálya. 687

KÖZGAZDASÁG

A Gazdasági részvénytársaság szombatn, f. hó 10-én délután tartotta a Közgazdasági bank helyiségében második évi rendes közgyűlését, melyen a részvényesek nagy számmal jelentek meg. A közgyűlés, amelyet Mayer Aurél vezérigazgató vezetett, egyhangulag határozatá emelte a tiszta nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslatot, amely szerint a részvényesek 10% osztalékot kapnak az 1919-iki üzletév után. Ezután az igazgatóságba beválasztották: Mayer Henriket.

A tárgysorozatnak ezenkívül legfontosabb tárgyát képezte az alapítóknek 2 millió koronáról 4 millió koronára való felemelése. Ehhez a kérdéshez dr. Winter Lajos szólalt fel és ellenindítványt tett. Az ellenindítványra az elnök elrendelte a névszerinti szavazást, amelynek eredményeként dr. Winter Lajos ellenindítványát a közgyűlés 125 szavazattal 2228 szavazat ellenében elvetette. Ezek alapján a közgyűlés hozzájárult az igazgatóság azon indítványához, hogy a részvénytársaság alapítói 4 millió koronára felemeltesék és hogy az új részvények a régi részvényeseknek 750 korona elővételi árban ajánlatsanak fel.

Az Ipar és Kereskedelmi bank r.-t. szombaton tartotta Grósz Géza vezérigazgató elnöklete alatt idei rendes közgyűlést, amelyen a részvényesek egyhangulag elfogadták a tavalyi üzletéről szóló számadozatot és hozzájárultak a nyereség felosztásáról szóló javaslatához. Elhatározták még a társaság alapítójának 500 000 koronáról 1.000 000 koronára való felemelését, amire a közgyűlés véget ért.

A gazdasági helyzet javítása érdekében a beogradi kereskedők múlt hó 25-ikén gyűlést tartottak, amelyen a mai vigasztalan kereskedelmi, pénzügyi és közlekedési viszonyok megszüntetése végett a következő követeléseket állították fel: 1. a kiviteli kereskedelem teljesen szabaddá tétele és pedig oly formában, hogy csak dinár ellenében, vagy valamely egészséges külföldi valutában eszközölhető a fizetések; 2. a felesleges és luxus-árak behozatalának eltiltása és az ily árucikkek becsmpészésének szigorú büntetése; 3. az idegen valutával való kereskedésnek a nemzeti banknál leendő összpontosítása, erre nézve külön rendszabályok életbe léptetése és egy ellenőrző-bizottság felállítása, amely a pénzügyminisztérium, a nemzeti bank és a kereskedelmi kamara kiküldöttéből állana; 4. minden konpenzációs szerződés felmondása és a kiviteli engedélyek megtagadása; 5. a beogradi és zagrebi tőzsdéken a kereskedelmi forgalomnak csak kötött csekkekkel való engedélyezése és ennek ellenőrzésére egy bizottság felállítása, amely a nemzeti bank és a kereskedelmi kamara megbízottaiból állana; 6. a közlekedési és az újjáépítési minisztériumoknak, mint felesleges és káros intézményeknek a megszüntetése; 7. a vasutvonalaknak és szerelvényeknek lehető mielőbbi kijavítása, hogy a forgalom normálissá tétessék, a szállítási biztonság helyreálljon, mert ez az élelmiszerek árának leszorítására felette fontos feltétel; 8. a hadikárok megtérítésének kérdése a kormány egyik legelső feladata legyen; 9. a kereskedelmi minisztérium mellett egy tanács felállítása, amelyben tanult szakemberek alkalmazandók és ahol minden idevágó kérdést megtárgyaljanak. Végül az összes politikai pártok vezetőihez fordul a határozat és felszólítja őket, hogy az összes kérdésekben ezek az általános államérdek szempontja által vezéreltessék magukat.

18 hónapos, 12 hónapos és
10 hónapos, vészen átment
mangolica tenyészkának
kaphatók Daniel óléczy
gazdaságában. Telefon 2. 684

Veliki Beeskerek város polgármesterétől.
4334-920 sz. 706

Hirdetmény.

A belügyminisztérium B. B. B. osztályának 3251-920. számú rendelete alapján közhírré teszem és felhívom az összes pénztárvezetők és egyéb pénztárak figyelmét, hogy a korona-bankjegyek beváltására vonatkozó határidőt nem hosszabbították meg. Azért felhívom az összes pénztárakat, hogy egyéb külön rendelkezés bevétele nélkül a pénztárakban lévő korona-bankjegyeket a megszabott április 15-iki határidőig váltassák be korona-dinár pénzjegyekre, mert ellenkező esetben az esetleges károkkért ők felelősek, nevezetesen ha a pénztárban olyan korona-bankjegyek maradtak, melyek forgalomból már kivonattak.

Veliki Beeskerek, 1920. április 10.

Berberszki György, polgármester.

Az összes gőz-
gépekről vizsgázott
gépész
nagyobb üzennél állást keres.
Cím a kiadóhivatalban. 694

Gépkereskedelmi vállalat

SZABADKA, Szegedi-ut 115. szám.
Telefon 566. Telefon 566.

Elad: egy 5 éves gasó gyártmányu 80 HP-ös féltábil gőzgepet; egy 25 HP-ös M. C. Cormik gyártmányu 3 éves benzin traktot 4 vasú ekével; 46 és 60 colos Hoffher és Schranz-féle cséplőszekrényt; egy 4-es, 6-os huzatás és egy 6-os magánjáró cséplőgarnitúrát; egy kettős malomkőjáratot és egy 18 méter magas, új gyári körkéményt.

Keres megvételre: benzin- és gőz-
cséplőgarnitúrákat; malomberendezéseket; villamos motorokat és dinamókat; minden fajta motorokat. 669

Gépügynököket megfelelően díjazunk!

Teljes szakképzettséggel
rendelkező 693
**tégla- és
cserépgyári vezető**
állást keres.
Cím a kiadóhivatalban.

Bérbe veszek

lakóházat nagyobb kerttel vagy gyümölcsös-
szel, valamint szőlőt vagy szántóföldet,
lehetőleg víz mellett. Levélbeli ajánlatokat
vidékről a kiadóhivatal továbbít.

Cím a kiadóhivatalban. 704

Eladó:

egy Kemna-féle huszas kettős legújabb rendszerű,
tulhevitett gőzzel dolgozó, 1910-ből való gőzeke,
hozzá lakóház, lajtok, 9, 6 és 4 borozás eke és
egy kultivátor; egy majdnem egészen új
amerikai hercespítő és öt darab Massey-féle
kéveköti aratógép. Bővebb felvilágosítást ad
Kövér Viktor Kanak, Torontálmege 697

Különböző 703
ruhafélék eladók

Megtekinthető Vojvode Putnika
(Alkotmány) utca 7. szám alatt,
csakis délután 3-4 óra között

Erdős Emil gabonakereskedő
vetőmagkereskedése Vel. Kikindán

Bánáti elsőrendű kerti és gazdasági magvak „Mauthner” rendszerű eladása.

Kizárólag elsőrangú gazdaságok vetőmag ajánlatait kérem. — — — — — 390

Szőnyegek. Spha velvet szőnyeg $1\frac{1}{4}$ és $1\frac{1}{2}$, Sopha szőnyeg, gyap-

Jukból $1\frac{1}{4}$, Sopha szőnyeg, jutából $1\frac{1}{4}$ és $1\frac{1}{2}$, futó velvet szőnyeg 90 és 120 cm. széles.

Goldschmidt Cipót
Veliki Becskerek.

Megvételre keresek egy 40—60 HP szivógázmotort vagy gőzgépet.

667

Freund Károly téglagyár, Péterréve.

Törökbecsén levő, jól menő vegyes- és rőfőskereskedéshez egy üzlettárs kerestetik

Cim a kiadóhivatalban.

683

Kávéház

(teljes leltárral) a házzal együtt eladó. — Bővebbet:

Todorov Gyurica „Hajduk Uelykó” kávéház Nemanyina u.

Zsákok

minden minőségben, ponyvák, kenderzsinegek minden vastagságban, kötelek, szőle- és kévekötöző fonalak, hálók, halászati cikkek, pokrócok, szövetek, csomagoláshoz papírszinegek, zsákzsinegek jutányosan beszerezhetők: 411

Schiff Ábrahám zsák- és ponyvakölcsönzőnél Novisad (Ujvidék), Futaki-utca 26. Telefon 403.

Javitok varrógépeket, gramofont, kerékpárt, írógépet, számológépet, óra és ékszer a legjutányosabb ár mellett. Veszek használt varrógépeket és ékszereket.

Grünfeld Ármín óras, ékszerész és varrógépkereskedése, a nagyhid mellett. 666

Keresek egy homokfutó-kocsit és lótararót.

Cim a kiadóhivatalban. 689

Rüht és viszketeget

172 4 nap alatt biztosan gyógyít a katonaságnál kitűnően bevált

SVRABULIN

Kapható csak a NIKOLICS-gyógyszertárban Veliki Becskerek, Zsitni trg (Gabona-tér).

Eladó:

Egy használt Láng-féle 90 HP kompond kondenzátoros gőzgép, alacsony és magasnyomású, tolatyus vezényművel, továbbá egy Fairbairn kazán 73 db tücsővel és álló gőzgyűjtővel, 8 atm., 60 db különféle szijtarcsa, 2 db Bunge Burmeister sikszita és egy Körner-fele tarrár. 691

Cim: Wagner Mihály malomtulajdonos, Tor.-Zichyfalva.

Megérkezett prima
tüzifa.

azonnal szállit vagonkételekben mindenkinél olcsóbb árban, ölenként 1200 K, ab telep

Kurländer Imre cég Veliki Becskerek

Telefon: Központi iroda 35.

Fatelepe 89.